

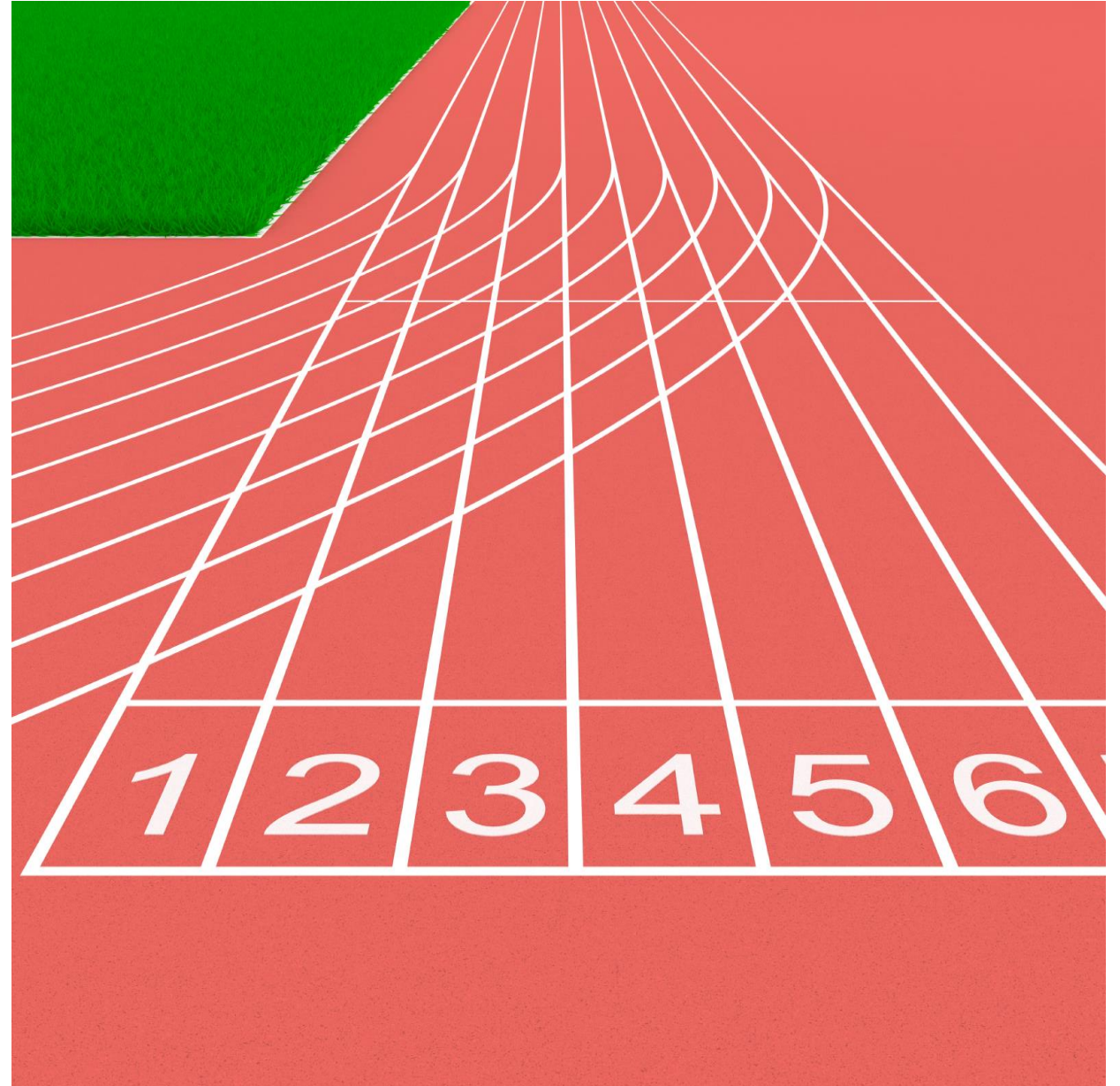

Lempäälän tilasto- ja verrokkianalyysi 2021

Lempäälä tilastojen valossa ja positio suhteessa verrokkikuntiin
(lyhyt versio)

SISÄLTÖ

1. Tausta ja tilastoanalyysin toteuttaminen
2. Lempäälän positio viidestä elinvoimanäkökulmasta
 - a) väestö- ja vetovoimadynamiikka
 - b) työllisyys- ja yrittäjyysdynamiikka
 - c) asumis- ja rakentamisdynamiikka
 - d) talous- ja tulodynamiikka
 - e) hyvinvointidynamiikka
3. Analyysin kokoavat nostot ja arvio strategisen toimintaympäristön muutoksista

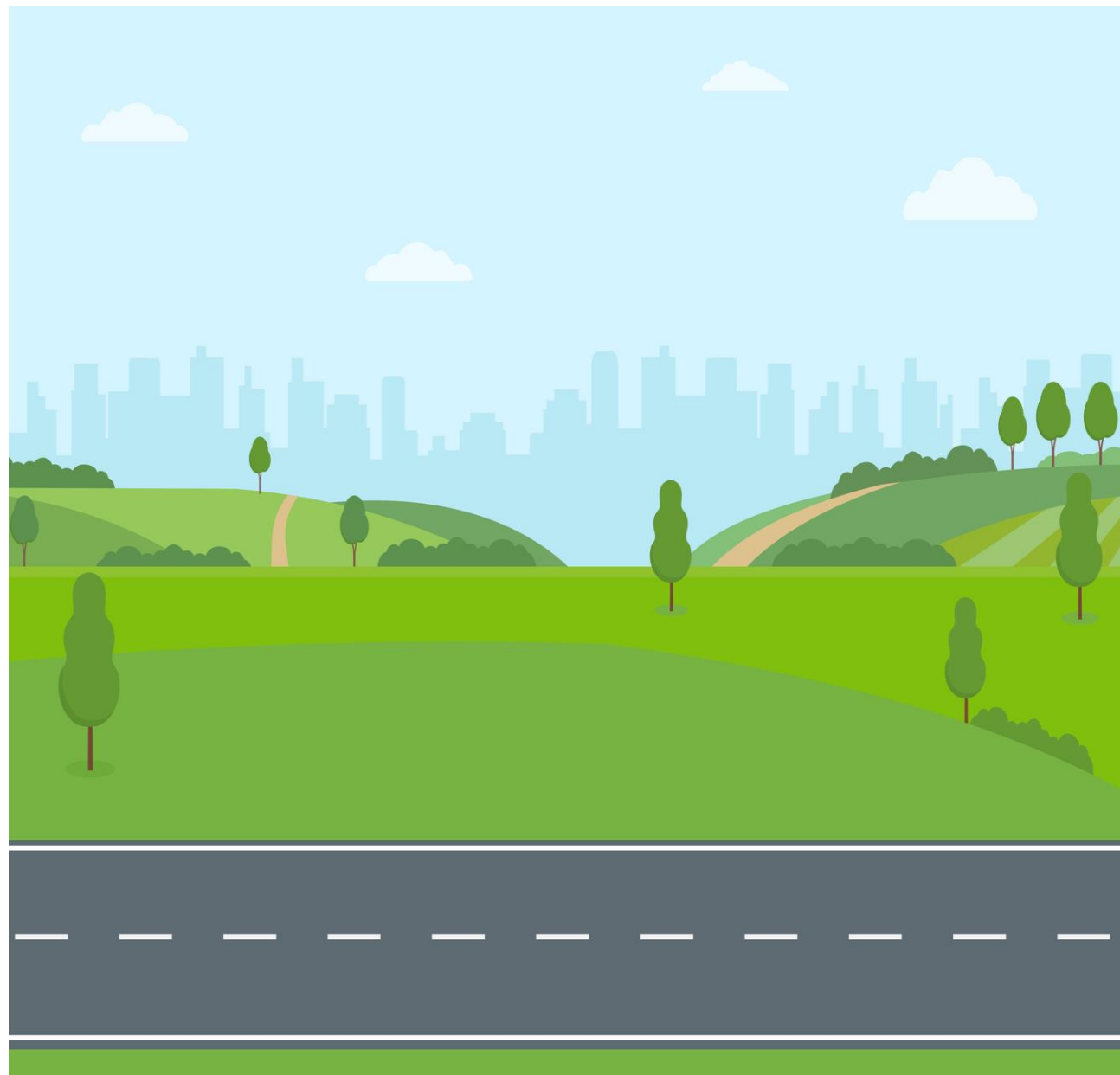
1. Tausta ja tilastoanalyysin toteuttaminen

Alue- ja väestönkehityksen

Kesällä 2021

1. Alueiden eriytyminen, erilaistuminen ja ”kuplautuminen” kiihtyy
2. Väestö vanhenee, vähenee ja keskittyy
3. Väestö- ja työpaikkakehityksen keskinäinen yhteys murtuu etätyön mahdollisuuksien ansiosta
4. Nopeiden yhteyksien, (korkea)koulutuksen ja sijainnin välinen yhteys vahvistuu
5. Kaupungistumis- ja keskittymiskehitys sekä monipaikkaisuus etenevät samanaikaisesti
6. Väestö- ja ikärakenteen demografinen neloskierre vaikuttaa kaikkiin alueisiin
7. Koronaefektin vaikutukset alueellisiin ja väestöllisiin kehityskuluihin ennakoimattomia

Alueiden välinen kilpailu kiihtyy ja kiristyy niukkenevista resursseista: nuorista ja nuorista aikuisista, osaajista ja työvoimasta, yrityksistä ja investoinneista, näkyvyydestä ja huomioarvosta jne.

Demografinen neloskierre vaikuttaa kaikkeen ja kaikkialle!

1

Syntyvyyden aleneminen ja lasten määrän vähentyminen

3

lääkkäiden, erityisesti yli 75-vuotiaiden suuri kasvu

2

Työikäisen väestön määrän väheneminen

4

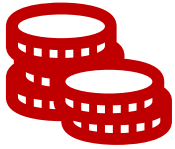
Keskittävä, polarisoiva ja valikoiva muuttoliike, vieraskielisen väestön merkityksen kasvu

+

Tekemättä jääneet uudistukset sekä uudet mustat joutsenet?

Lempäälän strategisen toimintaympäristöön liittyviä muutostrendejä*

TALOUSKEHITYKSEN EPÄVARMUUS

VIHREÄ SIIRTYMÄ

VALTION MUUTTUNUT ROOLI

PUOLEN TUNNIN KAUPUNKIVYÖHYKKEET

LÄHI-, ETÄ- JA HYBRIDITYÖT

PALVELULLISTUMINEN JA KULUTTAMINEN

SOSIAALISET KYSYMYKSET JA EHEYS

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

KAUPUNKITILAN KÄYTTÖ

VIHER-JA VIRKISTYS-ALUEET, LÄHILUONTO

RAKENTAMISEN JA ASUMISEN RATKAISUT

LIIKENTEEN JA LIIKKUMISEN RATKAISUT

Tilastoanalyysin toteuttaminen

Tilastoanalyysin tavoitteena oli muodostaa kokonaisvaltainen tilannekuva Lempäälän elinvoimasta ja elinvoimaisuudesta viiden teeman sekä niihin liittyvien avainmuuttujien näkökulmasta. Lempäälän position tunnistamiseksi kunnan tilannekuvaa verrattiin erikseen valittuihin verrokkikuntiin, jotka ovat relevantteja vertailukehittämisen kohteita Lempäälän kannalta.

Tilastoanalyysiin liittyvät teemat liittyivät väestökehitykseen ja vetovoimaan, työllisyyteen ja yrittäjyyteen, asumiseen ja rakentamiseen, kuntatalouteen ja tuloihin sekä hyvinvointiin. Jokaiseen viiteen teemaan valittiin neljä avain-muuttujaa, jossa kehitystä tarkasteltiin kolmella tasolla: koko maan näkökulmasta, Lempäälän ja valittujen verrokkikuntien näkökulmista.

Lempäälän verrokkikunniksi valittiin muiden suurten tai keskisuurten kaupunkiseutujen kehyskuntia, joiden lähtökohtainen tilanne on samankaltainen kuin Lempäälän sijainnin, etäisyyksien ja erilaisten taloudellisten, sosiaalisten ja demografisten ominaisuuksien perusteella. Verrokkikunniksi valikoituivat Kaarina, Kangasala,

Kirkkonummi, Lempäälä, Lieto, Muurame, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Sipoo, Vesilahti sekä Ylöjärvi.

Analyyysin aineiston muodostavat Tilastokeskuksen maksulliset ja maksuttomat tietokannat. Alueluokituksena käytetään 1.1.2021 kuntaluokitusta.

Seuraavassa kuviossa on vertailevassa tilastoanalyysin viisi teemaa:

2. Lempäälän positio viidestä elinvoiman näkökulmasta

Väkiluvun muutos kunnittain vuosina 2018-2020

Vuonna 2020 Lempäälän väkiluku oli **23 828 asukasta**. Vuosien 2018-2020 välisenä aikana väestö kasvoi suhteellisesti Lempäälässä **+2,7 %**. Absoluuttinen väkiluvun muutos oli **+622 asukasta**.

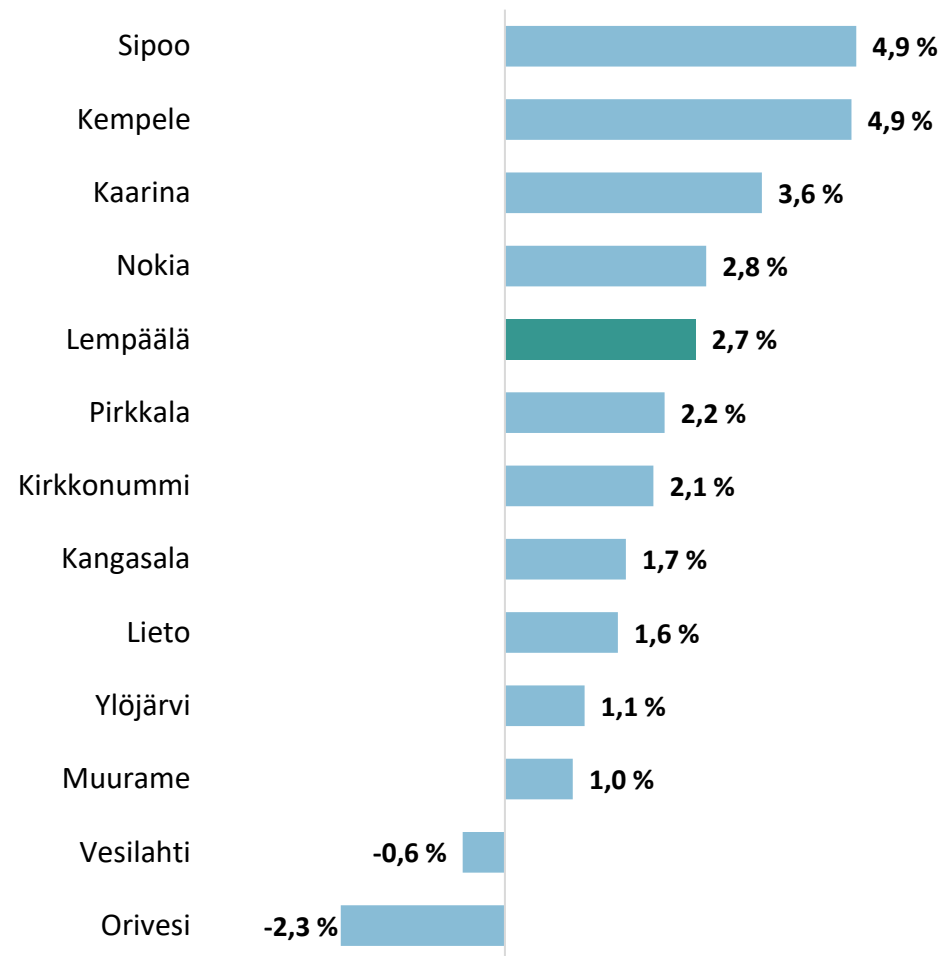
Verrokkikunnista suhteellinen väestönmuutos oli korkeinta Sipoossa ja Kempeleessä (+4,9 %) ja matalinta Orivedellä (-2,3 %). Absoluuttisesti suurin väkiluvun muutos oli Kaarinassa (+1 209 asukasta). Verrokkikunnista Vesilahti ja Orivesi ovat ainoita, joissa väestönmuutos oli negatiivista.

VÄKILUKU	2018	2019	2020	MUUTOS-% 2018-2020	ABS. MUUTOS 2018-2020
Lempäälä	23 206	23 523	23 828	2,7 %	622

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

Väkiluvun muutos kunnittain vuosina 2018-2020

Väkiluvun muutos kunnittain vuosina 2019-2030

Vuonna 2030 Lempäälän väkiluku on Tilastokeskuksen ennusteen mukaan **24 650 asukasta**. Vuosien 2019-2030 välisenä aikana väestön suhteellinen kasvu Lempäälässä on ennusteen mukaan **4,8 %**. Absoluuttinen väkiluvun muutos on ennusteen mukaan **+1 127 asukasta**.

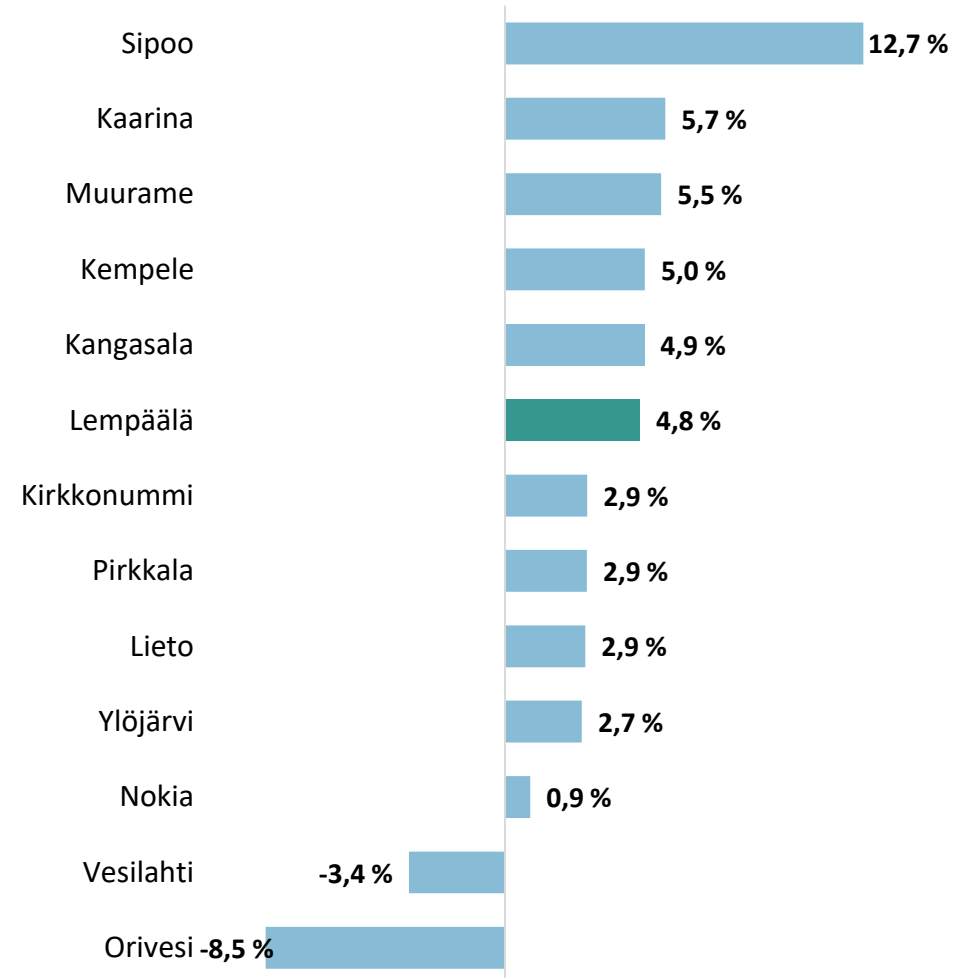
Verrokkikunnista suhteellisen väestönmuutoksen ennustetaan olevan vuosina 2019-2030 korkeinta Sipoossa (12,7 %) ja matalinta Orivedellä (-8,5 %). Absoluuttisesti suurin väkiluvun muutos on ennusteen mukaan Sipoossa (2 695 asukasta) ja matalin Orivedellä (-779 asukasta).

Väkiluku	2019	2030	Muutos-% 2019-2020	Abs. muutos 2018-2020
Lempäälä	23 523	24 650	4,8 %	1 127

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

Väkiluvun muutos vuosina 2019-2030

Työllisten nettomuutto vuosina 2015-2018

Vuosien 2015-2018 yhteenlaskettu työllisten kuntien välinen nettomuutto oli Lempäälässä noin **460 asukasta**. Korkeinta työllisten nettomuutto oli Lempäälässä vuonna 2018, ollen **+178 asukasta**.

Työllisten yhteenlaskettu nettomuutto oli verrokkikuntatarkastelussa korkeinta Sipoossa (+ 875 asukasta). Orivedellä työllisten nettomuutto oli negatiivista (-26 asukasta) kuten myös Vesilahdella (-13 asukasta). Lempäälä sijoittuu verrokkikuntiin nähden hieman puolivälin yläpuolelle työllisten nettomuuton osalta.

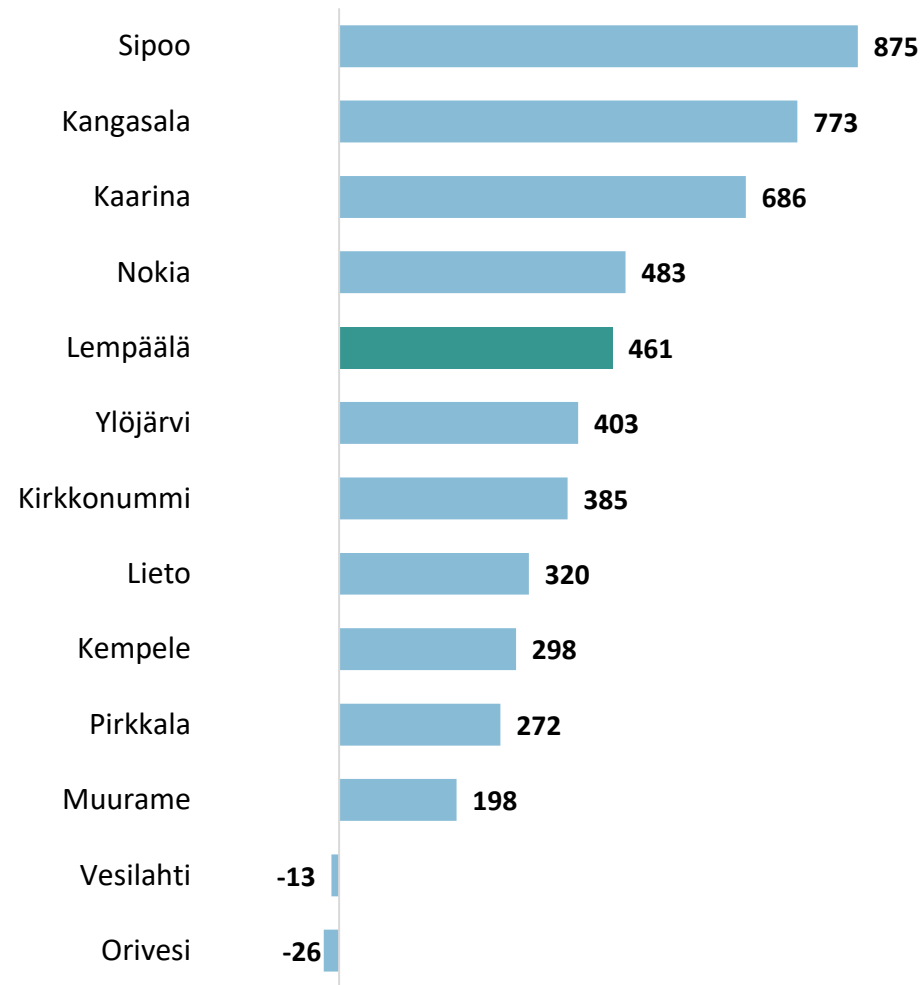
Työllisten nettomuutto	2015	2016	2017	2018	Yhteensä 2015-2018
Lempäälä	145	138	*	178	461*

*Tiedot salattu, jos kunnasta/kuntaan muuttaneita on alle 5.

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

Työllisten nettomuutto yhteensä vuosina 2015-2018

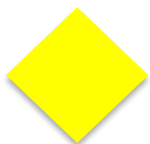

Väestöllinen huoltosuhde vuonna 2020

Väestöllinen huoltosuhde kuvaa lasten ja iäkkäiden määrää suhteessa työikäisiin. Väestöllinen huoltosuhde oli Lempäälässä **yhteensä 64,5** vuonna 2020. Huoltosuhteen suhteellinen muutos vuosien 2018-2020 välillä on **-1,4 %**. Huoltosuhde on siis hieman pienentynyt Lempäälässä.

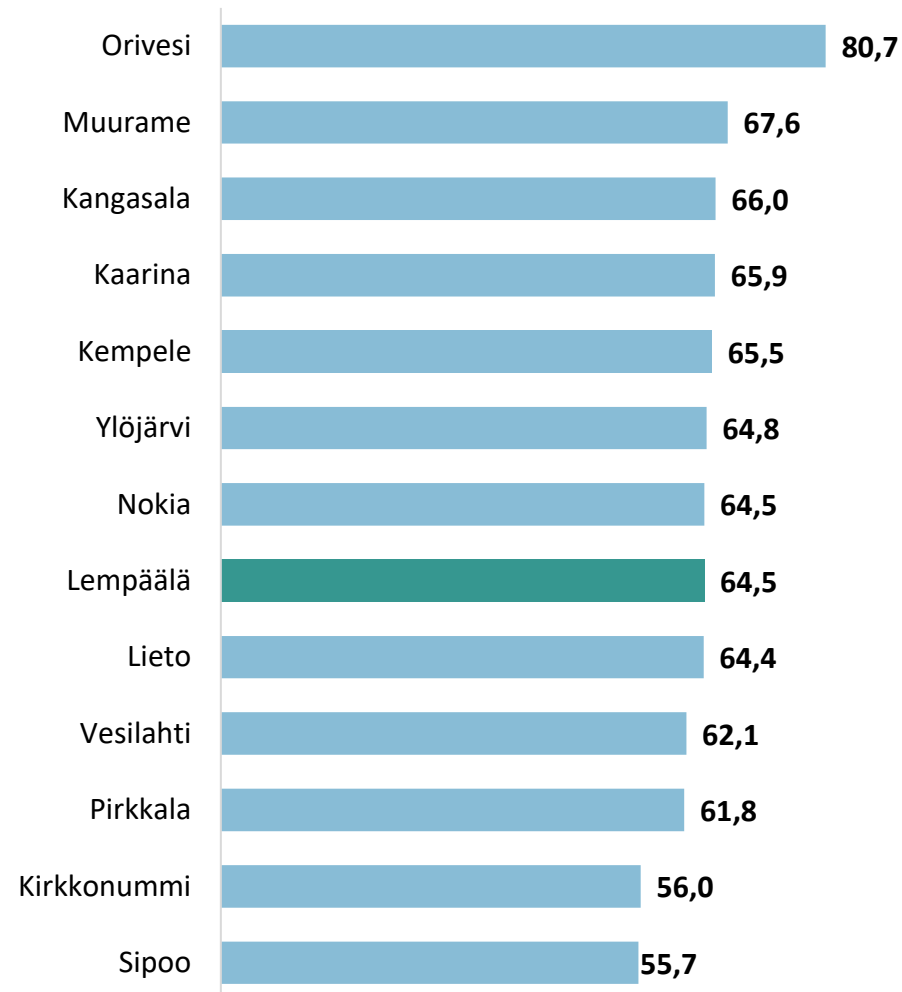
Verrokkikuntatarkastelussa väestöllinen huoltosuhde oli vuonna 2020 heikoin Orivedellä (80,7). Matalin huoltosuhde oli sen sijaan Sipoossa (55,7). Verrokkikuntiin nähden Lempäälä sijoittuu Nokian kanssa puoliväliin huoltosuhteen osalta.

Väestöllinen huoltosuhde	2018	2019	2020	Muutos-% 2018-2020
Lempäälä	65,4	65,1	64,5	-1,4 %

Lempäälän tilanne säilynyt samalla tasolla vuosien aikana ja/tai asema keskitasoa verrokkikuntiin verrattuna

Väestöllinen huoltosuhde vuonna 2020

2b

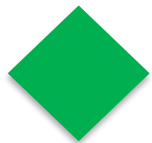
Työllisyys- ja yrittäjyysdynamiikka

Työllisten osuus väestöstä vuonna 2019

Vuonna 2019 iältään 18-64-vuotiaiden työllisten osuus samanikäisestä väestöstä oli Lempäälässä **78,1 %**. Vuosien 2015-2019 välillä työllisten osuus on kasvanut kunnassa yhteensä **5,0 %-yksikköä**.

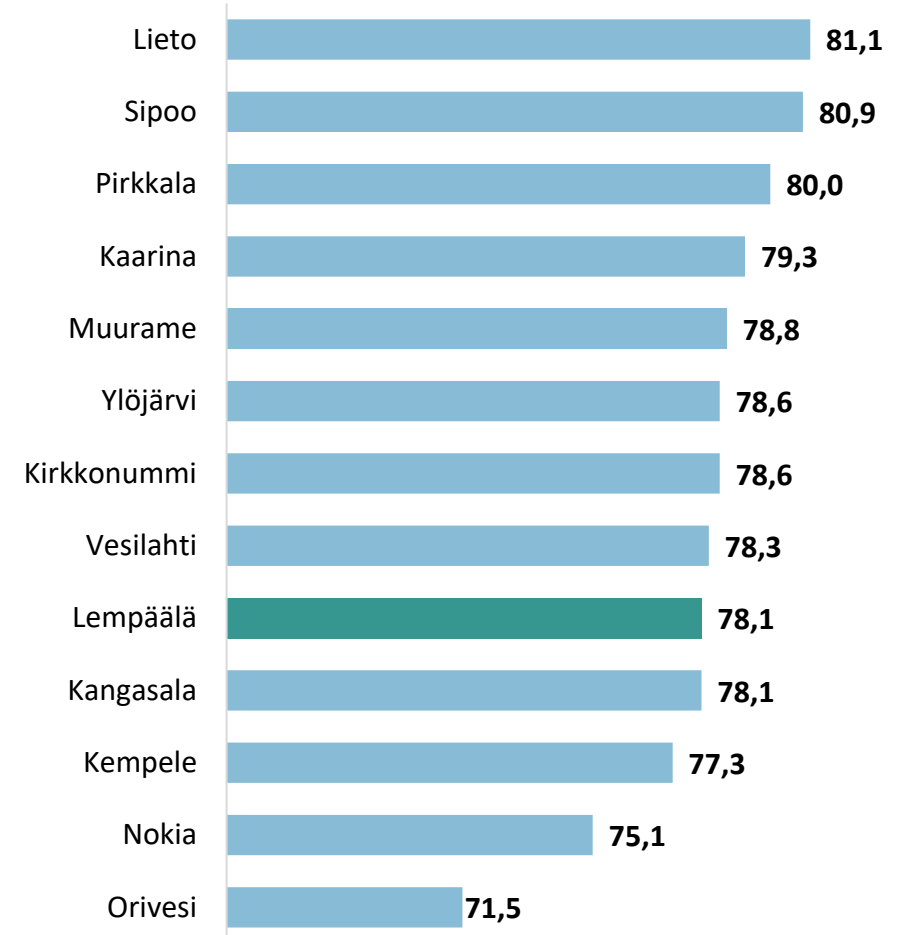
Verrokkikuntatarkastelussa työllisten osuus väestöstä vuonna 2019 oli korkein Liedossa (81,1 %) ja matalin Orivedellä (71,5 %). Kun tarkastellaan vuosien 2015-2019 muutosta, on työllisten osuus kasvanut eniten Ylöjärvellä (6,9 %-yks.).

Työllisten osuus %	2015	2016	2017	2018	2019	Muutos (%-yks) 2015-2019
Lempäälä	73,1	73,7	76,0	77,9	78,1	5,0

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

Työllisten osuus väestöstä vuonna 2019

Taloudellinen huoltosuhde vuonna 2019

Taloudellinen huoltosuhde kuvaa ei-työllisten ja työllisten välistä suhdetta. Vuonna 2019 taloudellinen huoltosuhde oli Lempäälässä **124,2**. Vuosien 2015-2019 välillä taloudellisen huoltosuhteen muutos on **-9,3 %**.

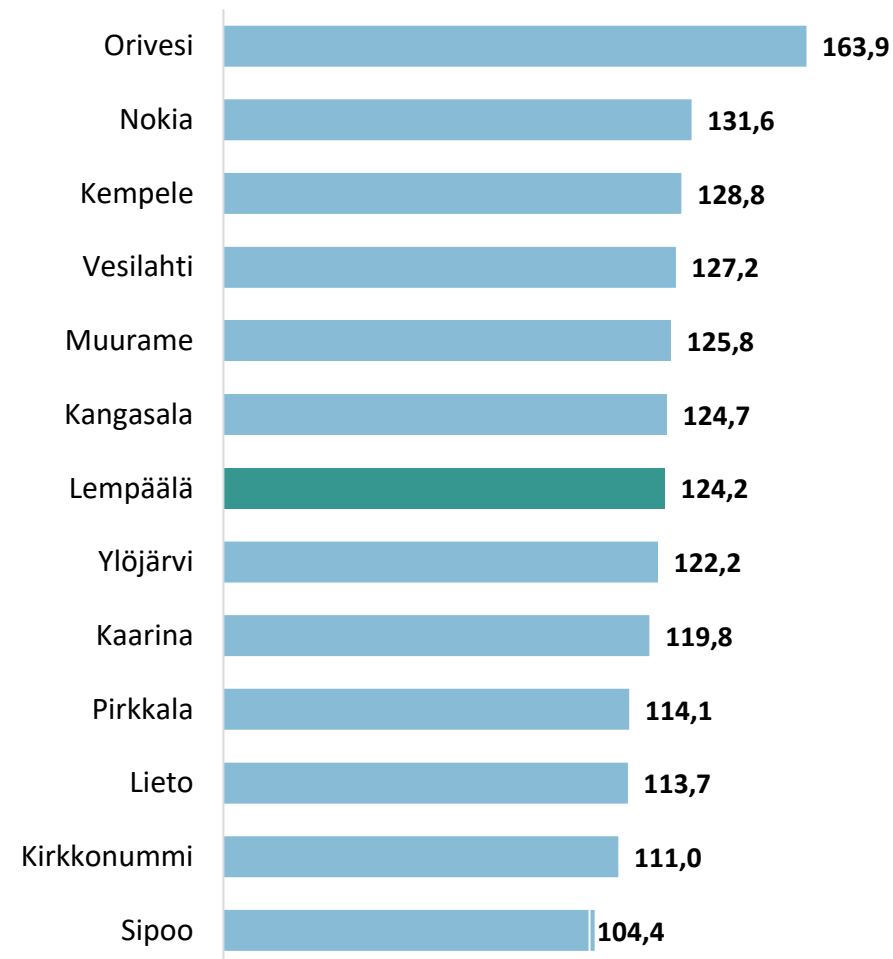
Verrokkikuntatarkastelussa Lempäälä sijoittuu verrokkikuntiin nähden puoliväliin. Korkein taloudellinen huoltosuhde on Orivedellä (163,9) ja matalin Sipoossa (104,4).

Taloudellinen huoltosuhde	2015	2016	2017	2018	2019
Lempäälä	136,9	135,6	129,9	125,5	124,2

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

Taloudellinen huoltosuhde vuonna 2019

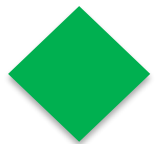

Yritystiheys 1 000 asukasta kohden vuonna 2020/Q2

Yritystiheys kuvaa toimivien yritysten määrää suhteessa keskiväkilukuun. Vuoden 2020 toisella kvartaalilla yritystiheys oli Lempäälässä **70,8 yritystä** tuhatta asukasta kohden. Vuonna 2018 toisella kvartaalilla yrityskanta oli Lempäälässä **65,7 yritystä** tuhatta asukasta kohden. Yrityskanta on siis hieman kasvanut.

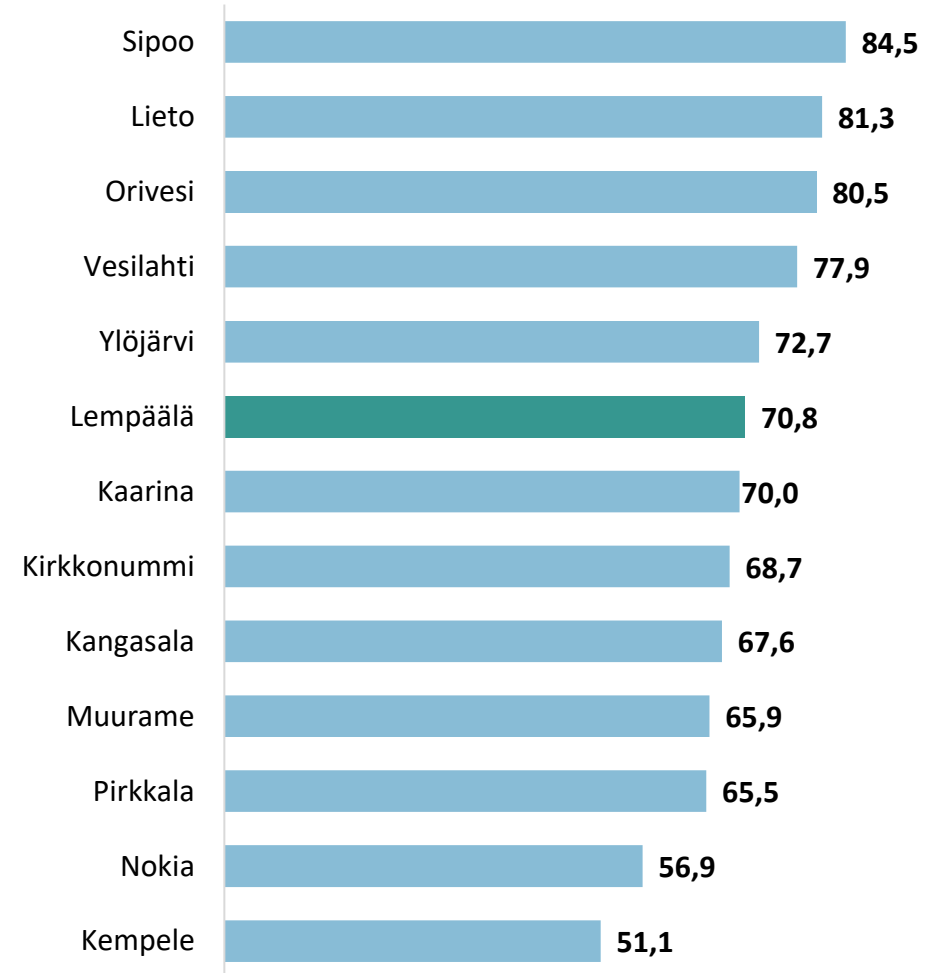
Verrokkikuntatarkastelussa yrityskanta oli vuoden 2020 toisella kvartaalilla korkein Sipoossa (84,5) ja matalin Kempeleessä (51,1).

Yritystiheys	2018Q2	2019Q2	2020Q2	2018Q2 /1000 as.	2019Q2 /1000 as.	2020Q2 /1000 as.
Lempäälä	1 524	1 602	1 687	65,7	68,1	70,8

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

Yritystiheys 1 000 asukasta kohden vuoden 2020 toisella kvartaalilla

Aloittaneiden yritysten määrä 1000 as. kohden 2018-2020

Lempäälässä aloittaneiden yritysten määrä tuhatta asukasta kohden oli **21,5 yritystä** vuosina 2018-2020. Aloittaneiden yritysten absoluuttinen määrä vuosina 2018-2020 oli kunnassa **513 yritystä**.

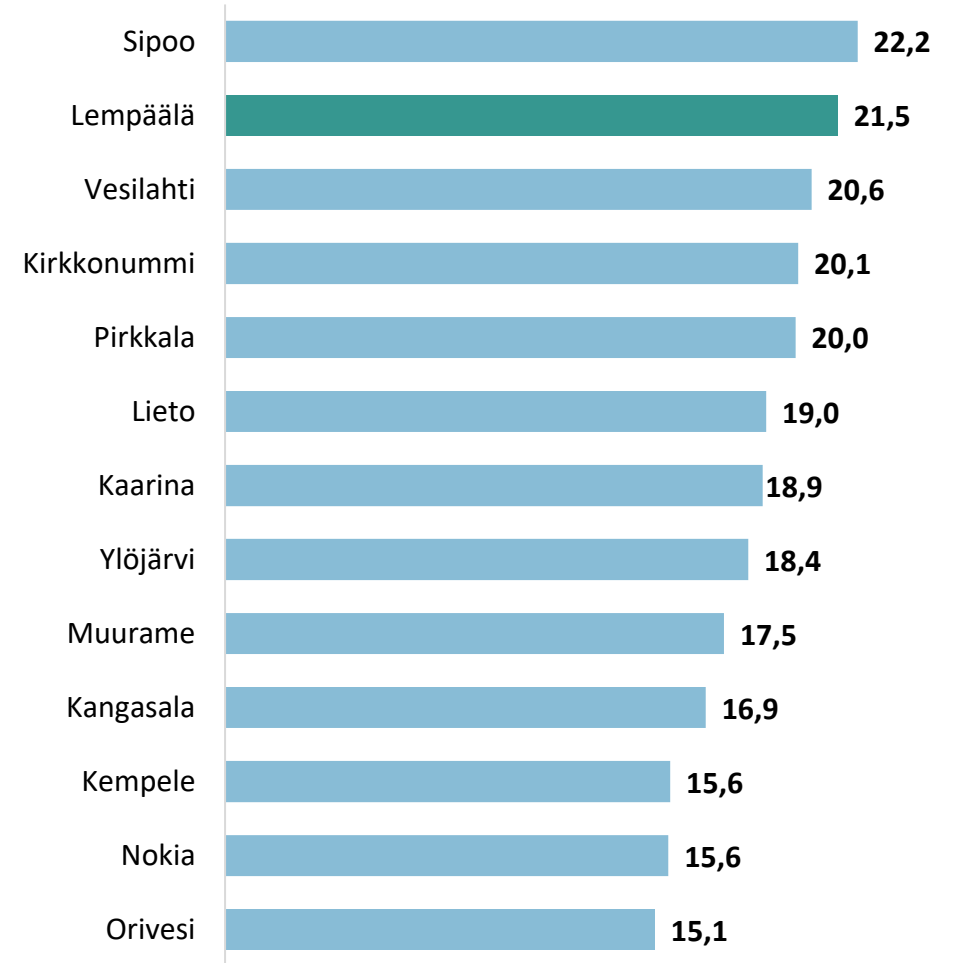
Verrokkikuntatarkastelussa aloittaneiden yritysten määrä vuosina 2018-2020 tuhatta asukasta kohden oli suurin Sipoossa (22,2 yritystä) ja matalin Orivedellä (15,1). Verrokkikuntiin nähden Lempäälässä aloittaneiden yritysten määrä väkilukuun suhteutettuna on toiseksi korkeinta.

	Aloittaneet yritykset 2018	Aloittaneet yritykset 2019	Aloittaneet yritykset 2020	Aloittaneet yritykset yht. 2018-2020	Aloittaneet yritykset yht. 2018-2020 / 1000 as.
Lempäälä	148	154	211	513	21,5

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

Aloittaneiden yritysten määrä 1000 asukasta
kohden vuosina 2018-2020

2c

Asumis- ja rakentamisdynamiikka

Valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden

Vuosina 2017-2019 valmistuneiden asuntojen lukumäärä oli Lempäälässä yhteensä **355,4** asuntoa 10 000 asukasta kohden. Absoluuttinen valmistuneiden asuntojen lukumäärä oli kyseisinä vuosina Lempäälässä **836 asuntoa**.

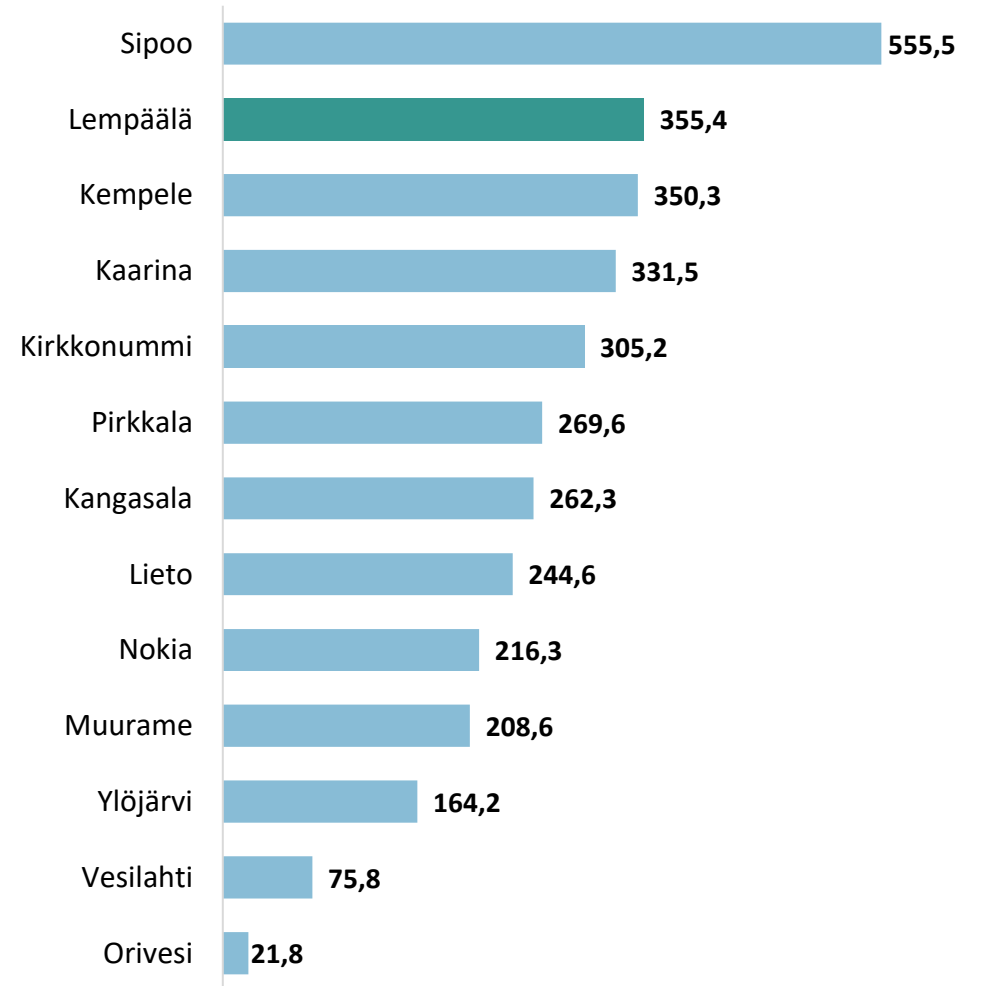
Verrokkikuntatarkastelussa valmistuneiden asuntojen lukumäärä 10 000 asukasta kohden oli korkein Sipoossa (555,5) ja matalin Orivedellä (21,8). Verrokkikuntiin nähden Lempäälässä valmistui toiseksi eniten asuntoja väkilukuun suhteutettuna.

Valmistu- neet asunnot	2015	2016	2017	2018	2019	Yhteensä 2017-2019	Asunnot 2017- 2019/10 000 as.
Lempäälä	85	167	173	328	335	836	355,4

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

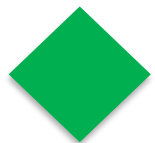
Valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden vuosina 2017-2019

Vanhojen osakeasuntojen neliöhintojen keskiarvo

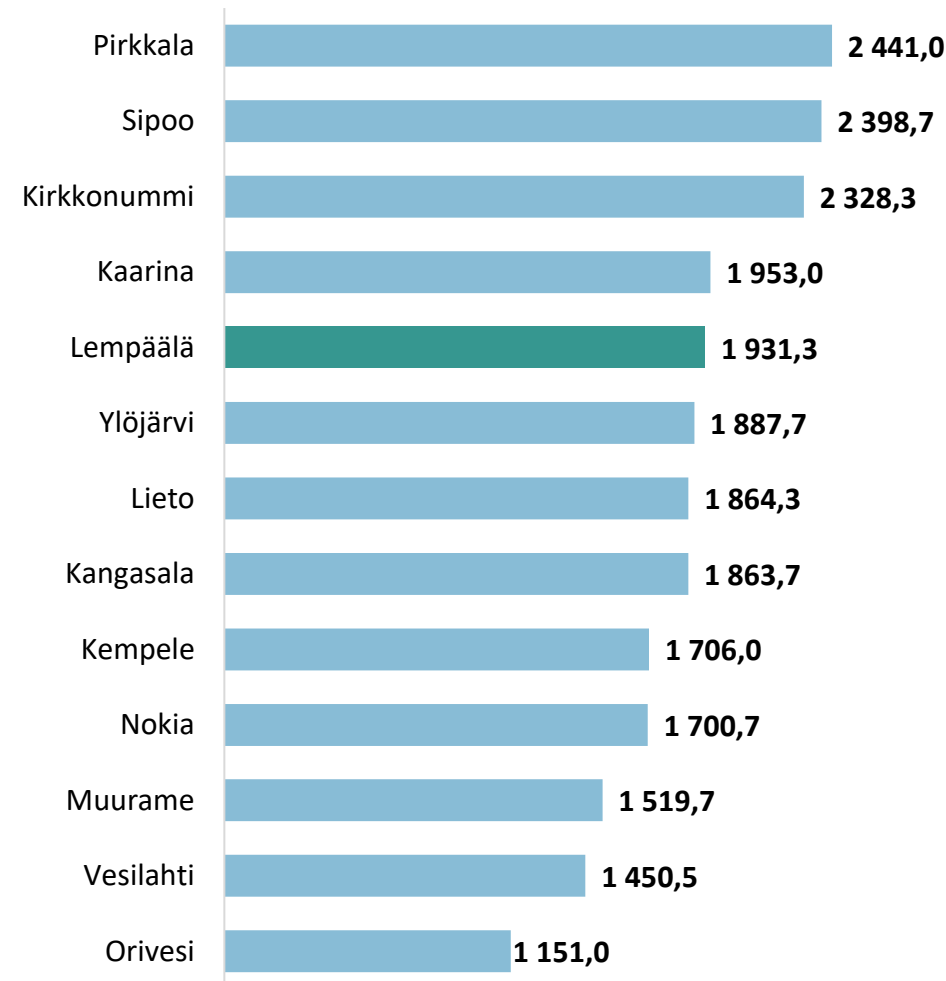
Vuosina 2018-2020 vanhojen osakeasuntojen neliöhintojen keskiarvo oli Lempäälässä **1931,3 €/m2**. Verrokkikuntiin nähden Lempäälä sijoittuu vanhojen osakeasuntojen neliöhinnoissa hieman keskitasoa korkeammalle. Korkeimmat vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat vuosina 2018-2019 Pirkkalassa (2441 €/m2) ja matalimmat Orivedellä (1 151 €/m2).

Neliö- hinnat €/m2	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Neliöhintojen ka. 2018-2020
Lem- päälä	1931	1866	1891	1899	1912	1983	1931,3

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

Vanhojen osakeasuntojen neliöhintojen keskiarvo vuosina 2018-2020

Vanhojen osakeasuntojen neliöhintojen muutos%

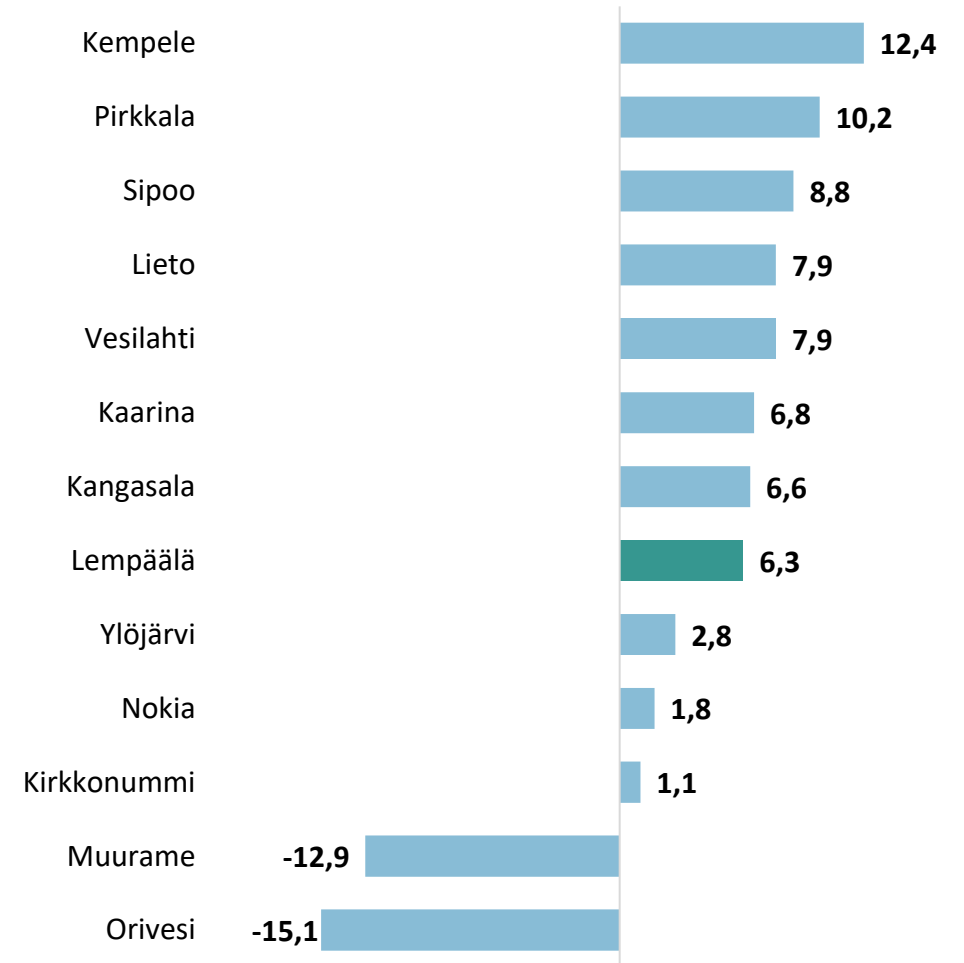
Vuosina 2016-2020 vanhojen osakeasuntojen neliöhintojen muutosprosentti oli Lempäälässä **6,3 %**. Osakeasuntojen hinnat ovat siis hieman nousseet vuodesta 2016. Verrokkikuntatarkastelussa neliöhintojen muutos oli negatiivista Muuramalla ja Nokialla. Korkeinta vanhojen osakeasuntojen neliöhintojen muutos oli verrokkikunnista Kempeleessä (12,4 %).

Neliöhinna at €/m ²	2016	2017	2018	2019	2020	Neliöhintojen muutos-% vuosina 2015-2019
Lempäälä	1866	1891	1899	1912	1983	6,3

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

Vanhojen osakeasuntojen neliöhintojen muutos vuosina 2016-2020 (%)

Vanhojen osakeasuntojen kauppojen lkm 10 000 as. kohden 2017-2019

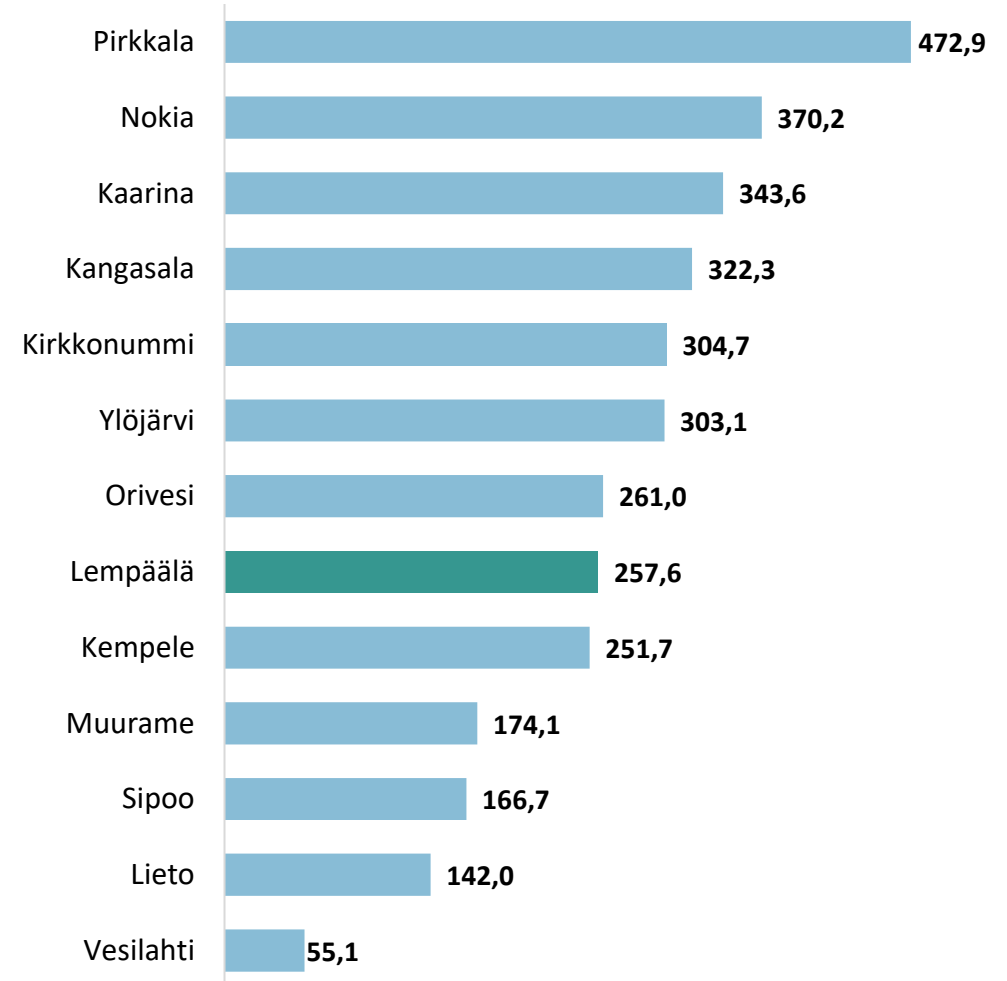
Vuosina 2017-2019 Lempäälässä tehtiin yhteensä **606 vanhojen osakeasuntojen kauppaa**. Suhteutettuna 10 000 asukkaaseen, oli kauppojen lukumäärä Lempäälässä **257,6 kauppaa**. Verrokkikuntatarkastelussa Lempäälä sijoittuu kauppojen lukumäärän osalta hieman keskitason alapuolelle. Eniten kauppoja 10 000 asukasta kohden tehtiin Pirkkalassa (472,9) ja vähiten Vesilahdella (55,1).

Kauppojen lkm	2015	2016	2017	2018	2019	Kaupat yht. 2017- 2019	Kaupat 2017- 2019/10 000 as.
Lempäälä	174	205	206	179	221	606	257,6

Lempäälän tilanne säilynyt samalla tasolla vuosien aikana ja/tai asema keskitasoa verrokkikuntiin verrattuna

Vanhojen osakeasuntojen kauppojen
lukumäärä 10 000 asukasta kohden 2017-2019

2d

Talous- ja tulodynamiikka

Verotulot asukasta kohden vuonna 2019

Vuonna 2019 Lempäälässä verotulot olivat **4 131 euroa asukasta kohden**. Vuosina 2015-2019 verotulot kasvoivat Lempäälässä **5,1 prosenttia**.

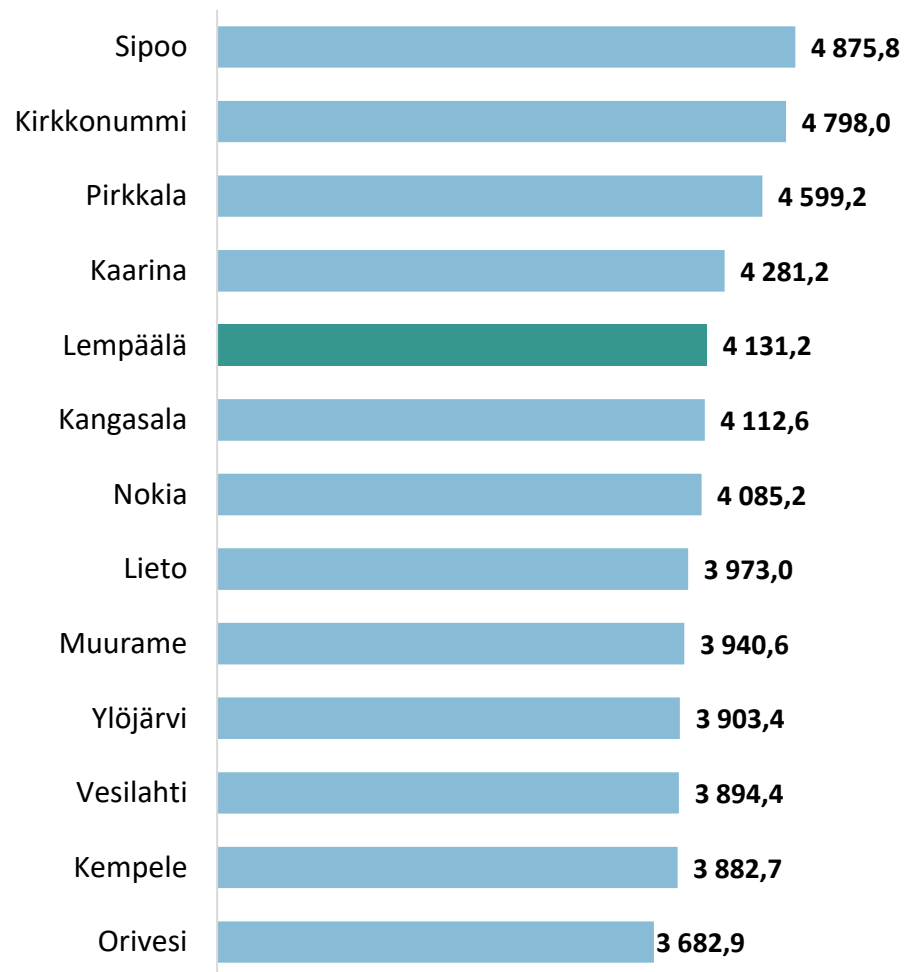
Verrokkikuntiin nähden Lempäälä sijoittuu verotulojen suhteen hieman keskivälin yläpuolelle. Korkeimmat verotulot asukasta kohden vuonna 2019 olivat verrokkikunnista Sipoossa ja matalimmat Orivedellä. Eniten verotulot asukasta kohden ovat kasvaneet vuosina 2015-2019 Vesilahdella, missä kasvu on 9,1 prosenttia.

Verotulot as. kohden	2015	2016	2017	2018	2019	Verotulojen muutos- % vuosina 2015-2019
Lempäälä	3929,2	4086,7	4116	3962,3	4131,2	5,1 %

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

Verotulot asukasta kohden vuonna 2019

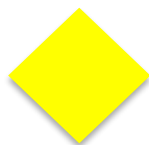

Kuntakonsernin lainakanta €/as. vuonna 2019

Lempäälän konsernin lainakanta vuonna 2019 oli yhteensä **6 534 euroa asukasta kohden**. Kunnan lainakanta asukasta kohden oli **3 691 euroa**.

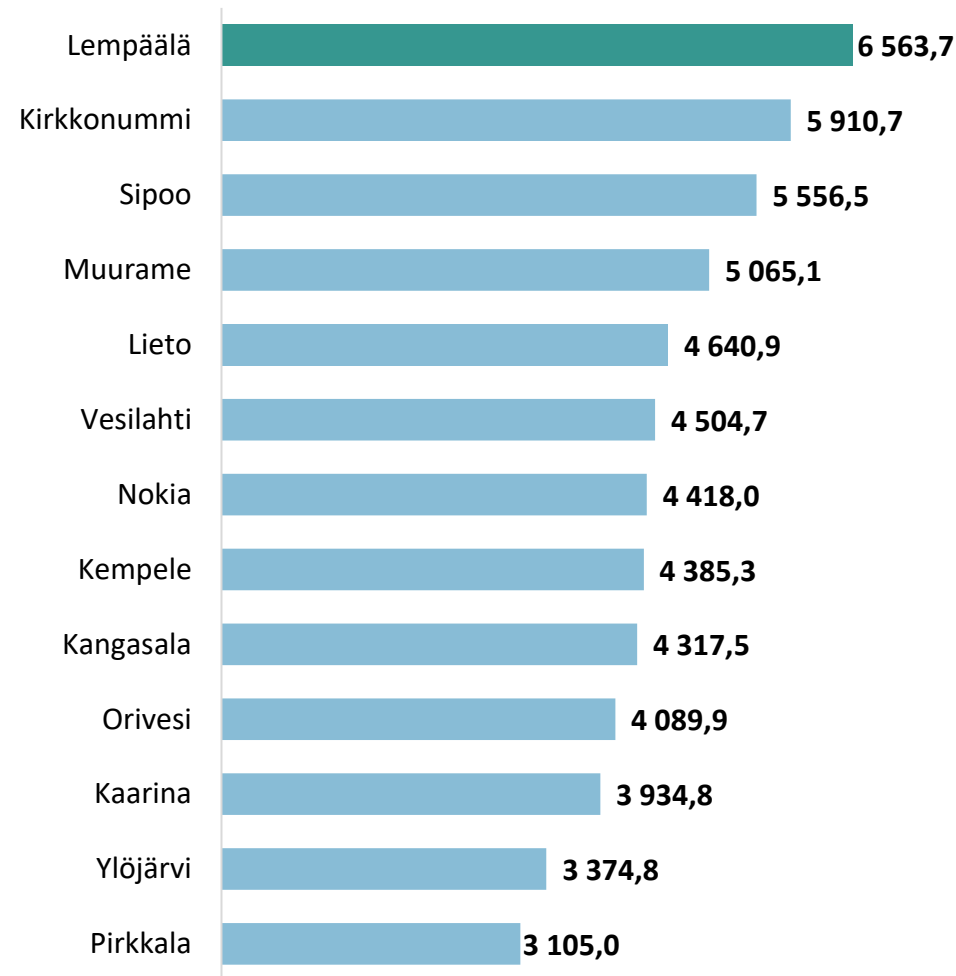
Verrokkeihin nähden Lempäälän lainakanta on kaikkein korkein. Matalin lainakanta verrokeista oli Pirkkalassa (3105 €/as.)

	Kunta 2019 (€/as.)	Konserni 2019 (€/as.)
Lempäälä	3691,2	6563,7

Lempäälän tilanne heikentynyt viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä heikempi verrokkikuntiin verrattuna

Kuntakonsernin lainakanta €/as.
vuonna 2019

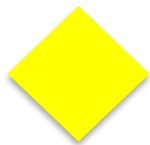

Kuntakonsernin yli- tai alijäämä €/as. vuonna 2019

Vuonna 2019 Lempäälän kuntakonsernin kertynyt ylijäämä oli **583 euroa asukasta kohden**. Kunnan ylijäämä oli 868 euroa asukasta kohden.

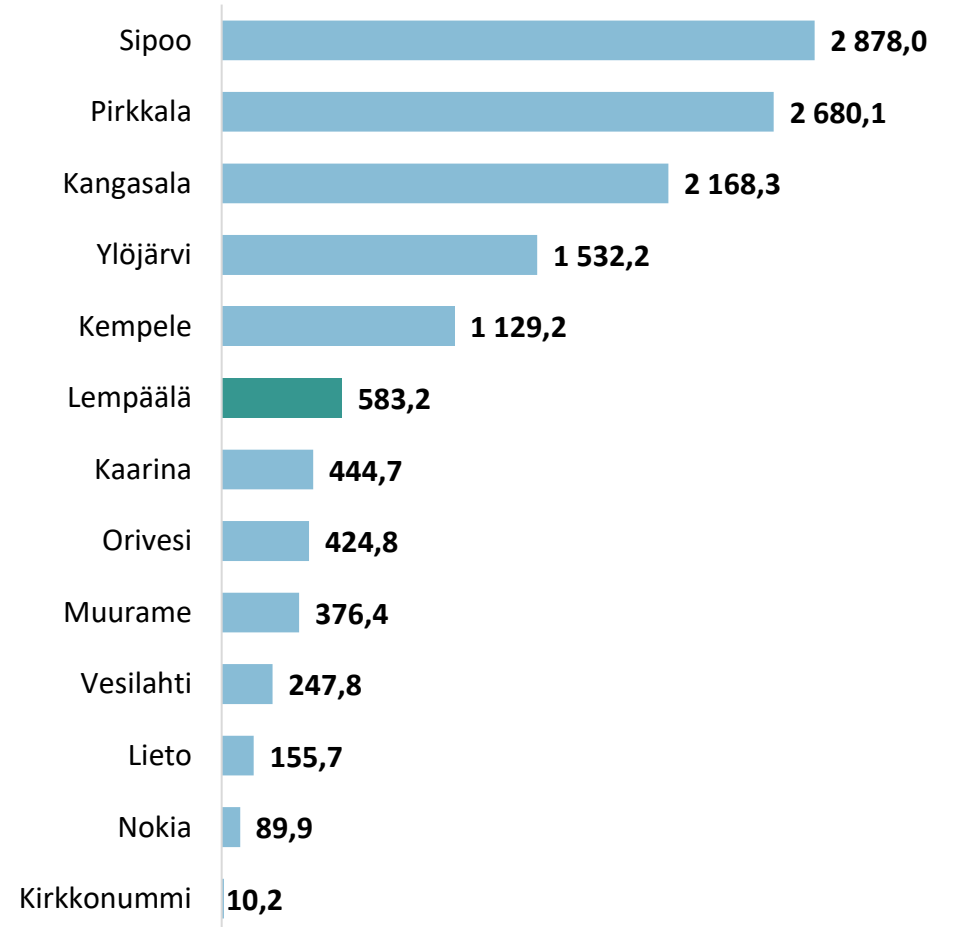
Verrokkikunnista kertynyt ylijäämä oli korkein Sipoossa (2 878 €/as.) ja matalin Kirkkonummella (10,2 €/as.).

	Kunta 2019	Konserni 2019
Lempäälä	867,6	583

Lempäälän tilanne säilynyt samalla tasolla vuosien aikana ja/tai asema keskitasoa verrokkikuntiin verrattuna

Kuntakonsernin yli- tai alijäämä €/as. vuonna 2019

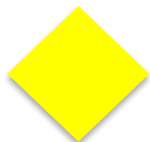

Kunnan tuloveroprosentti vuonna 2020

Tuloveroprosentti oli Lempäälässä **20,5 % vuonna 2020**. Tuloveroprosentti on pysynyt kunnassa samana vuodet 2015-2020.

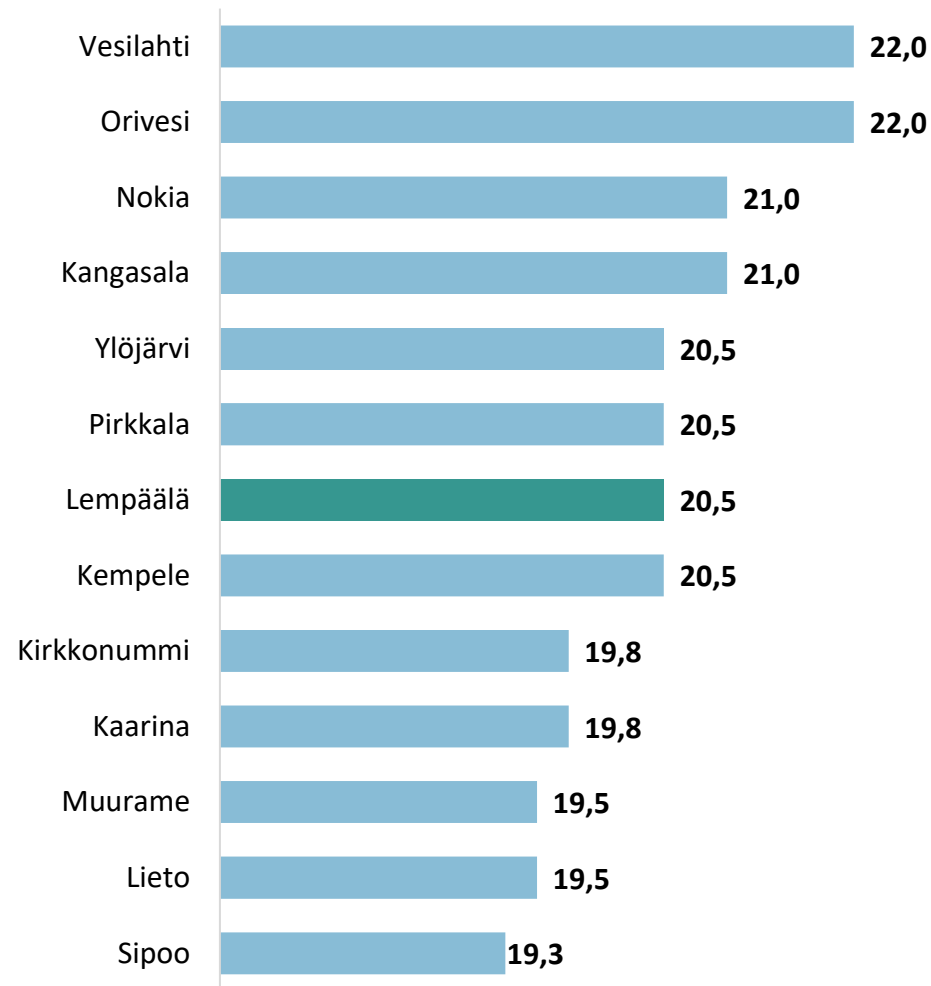
Verrokkikunnista tuloveroprosentti oli vuonna 2020 korkein Vesilahdella, ollen 22,0 %. Matalin tuloveroprosentti oli sen sijaan Sipoossa (19,3 %).

Tulovero- prosentti	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lempäälä	20,5	20,5	20,5	20,5	20,5	20,5

Lempäälän tilanne säilynyt samalla tasolla vuosien aikana ja/tai asema keskitasoa verrokkikuntiin verrattuna

Tuloveroprosentti vuonna 2020

2e

Hyvinvointidynamiikka

Koulutustasoindeksi yli 20-vuotiaille vuonna 2019

Lempäälän väestön koulutustasoindeksi oli **433,1** vuonna 2019. Vuosien 2015-2019 välisenä aikana koulutustasomittain on noussut **5,8 %**.

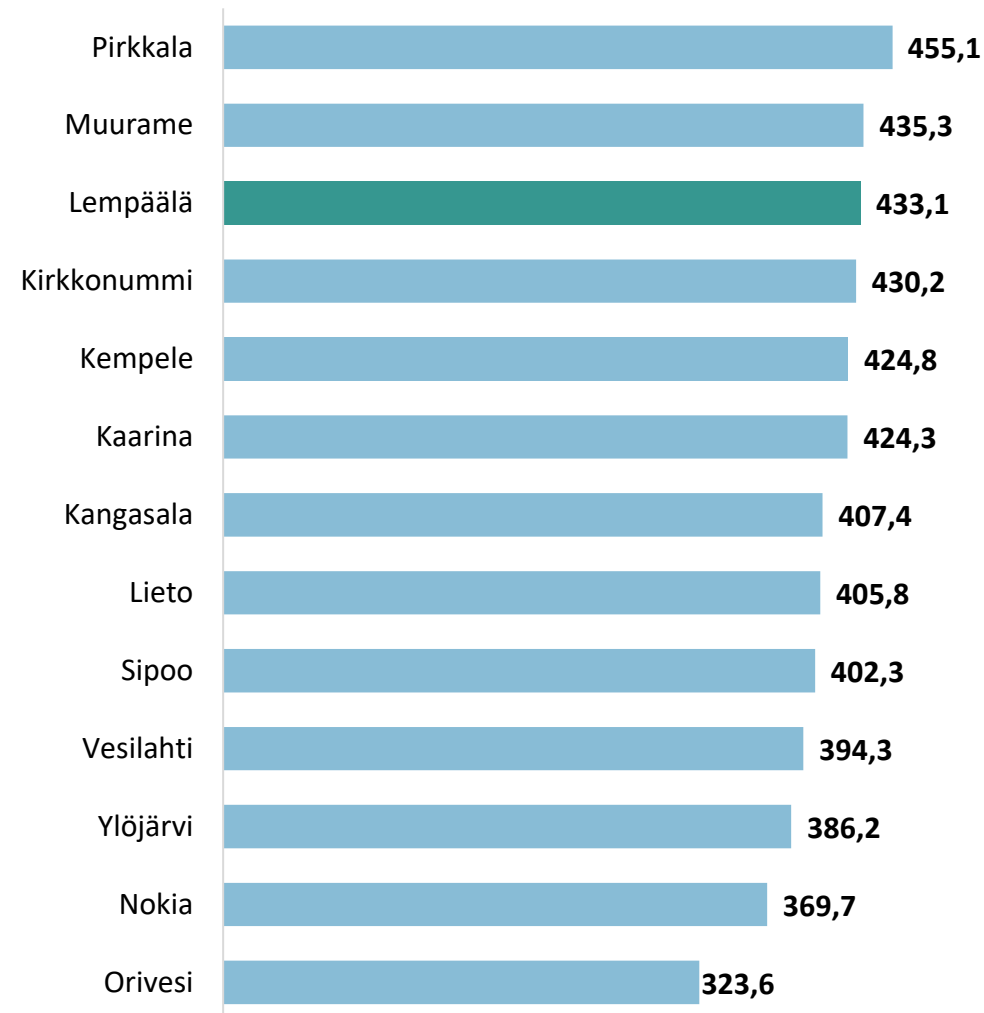
Verrokkikuntiin nähden Lempäälän koulutustasoindeksi on kolmanneksi korkein heti Muuramen ja Pirkkalan jälkeen. Pirkkalassa koulutustasomittain oli 455 vuonna 2019. Matalin koulutustasomittain verrokkikunnista oli Orivedellä (324). Vuosina 2015-2019 koulutustasomittain nousi suhteellisesti eniten Orivedellä (6,6 %).

Koulutustaso- indeksi	2015	2016	2017	2018	2019	Muutos-% 2015-2019
Lempäälä	409,4	416,5	420,9	427,8	433,1	5,8 %

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

Koulutustasoindeksi yli 20-vuotiailla
vuonna 2019

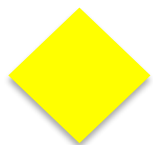

Työttömien osuus työvoimasta maaliskuussa 2021

Työttömien osuus työvoimasta oli Lempäälässä **8,7 % maaliskuussa 2021**. Vuoden 2015 maaliskuussa työttömien osuus työvoimasta oli Lempäälässä **11,1 %**. Osuus on siis **vähentynyt 2,4 prosenttia**.

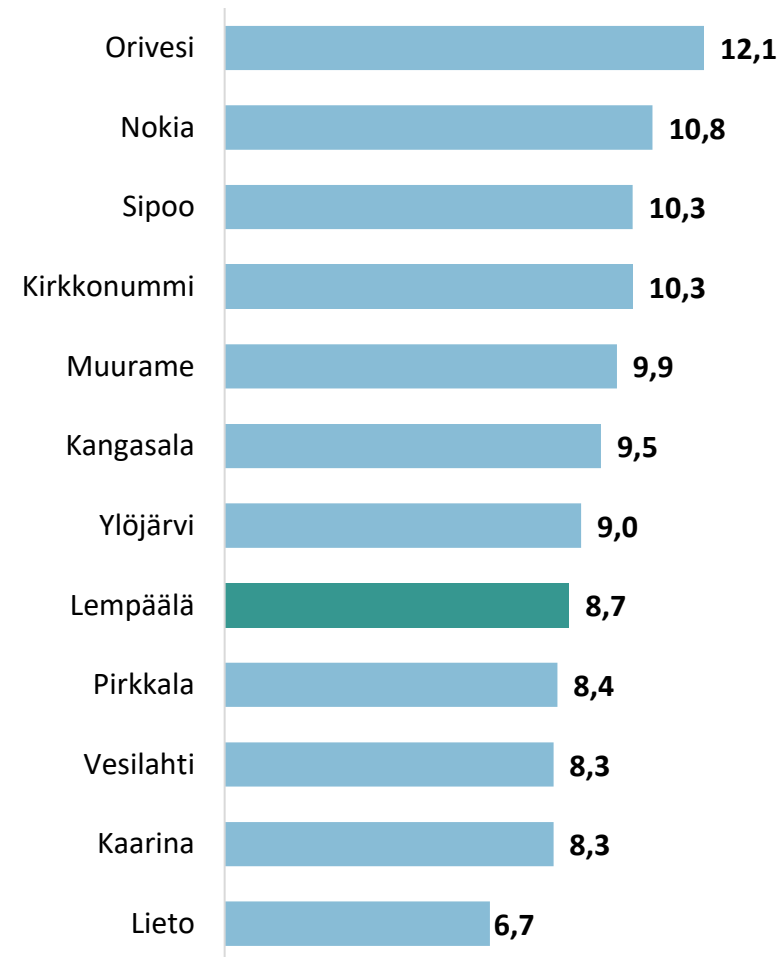
Verrokkikuntatarkastelussa Lempäälässä työttömien osuu työvoimasta oli hieman keskitasoa alempi. Korkeinta työttömien osuus oli Orivedellä (12,1 %) ja matalinta Liedossa (6,7 %).

	2015 M03	2016 M03	2017 M03	2018 M03	2019 M03	2020 M03	2021 M03	Muutos, %-yks 2015M3- 2021M3
Lempäälä	11,1	12,1	9,9	6,3	6,1	8,8	8,7	-2,4

Lempäälän tilanne säilynyt samalla tasolla vuosien aikana ja/tai asema keskitasoa verrokkikuntiin verrattuna

Työttömien osuus työvoimasta maaliskuussa 2021

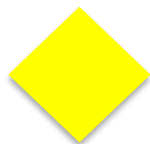

Toimeentulotukea saaneet 25-64-vuotiaat (%) vuonna 2019

Lempäälässä toimeentulotukea saaneiden 25-64-vuotiaiden osuus vuonna 2019 oli **7,2 %**. Vuonna 2015 osuus oli **6,4 %**, joten toimeentulotukea saaneiden osuus on noussut **0,8 %-yksikköä**.

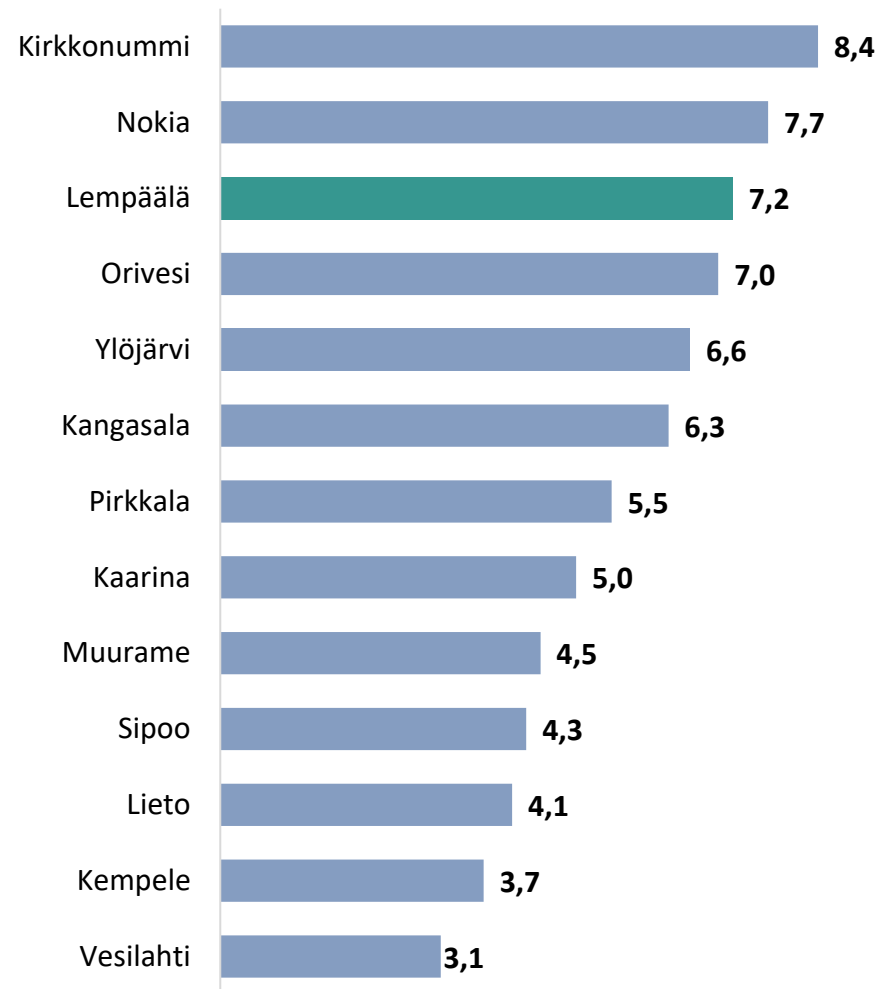
Verrokkikuntiin nähden Lempäälän toimeentulotukea saaneiden osuus oli kolmanneksi korkeinta vuonna 2019. Korkeinta toimeentulotukea saaneiden osuus oli vuonna 2019 Kirkkonummella (8,4 %) ja matalinta Vesilahdella (3,1 %).

Toimeen- tulotukea saavat %	2015	2016	2017	2018	2019	Muutos, %-yks 2015-2019
Lempäälä	6,4	5,8	6,4	6,7	7,2	0,8

Lempäälän tilanne säilynyt samalla tasolla vuosien aikana ja/tai asema keskitasoa verrokkikuntiin verrattuna

Toimeentulotukea saaneiden 25-64-vuotiaiden osuus väestöstä vuonna 2019

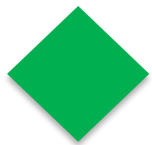

KELA:n sairastavuusindeksi vuonna 2018

Kelan sairastavuusindeksi oli Lempäälässä **94,7 vuonna 2018**. Vuonna 2015 sairastavuusindeksi oli **91,3**, joten sairastavuusindeksi on kasvanut kunnassa.

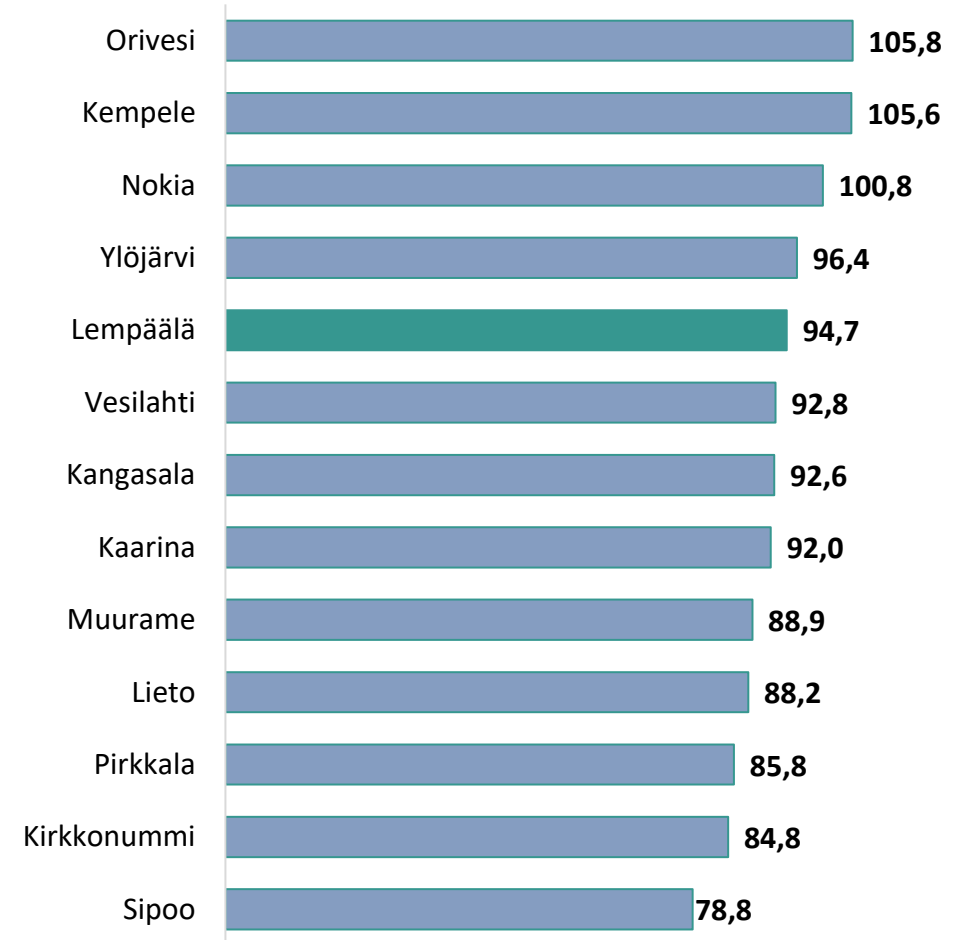
Verrokkikuntiin nähden Lempäälän sairastavuusindeksi oli hieman keskitasoa korkeampi vuonna 2018, mutta jää selvästi alle koko maan keskiarvon (100). Korkeinta sairastavuusindeksi oli verrokkikunnista Orivedellä (105,8) ja matalinta Sipoossa (78,8).

Sairastavuus- indeksi	2015	2016	2017	2018	Muutos% 2015-2018
Lempäälä	91,3	90,9	92,8	94,7	3,7 %

Lempäälän tilanne kohentunut viime vuosien aikana ja/tai asema keskimääräistä parempi verrokkikuntiin verrattuna

KELA:n sairastavuusindeksi vuonna 2018

3. Analyysin kokoavat nostot ja arvio strategisen toimintaympäristön muutoksista

LEMPÄÄLÄN VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

VAHVUUDET

- Lempäälä kuuluu elinvoimaan ja elinvoimaisuuteen kuuluvien tunnuslukujen perusteella kuntien parhaaseen viidennekseen ja vielä parhaan viidenneksen parhaimmistoon. Elinvoima antaa vahvan perustan tulevaisuutta koskeville valinnoille ja tekemiselle
- Lempäälä on kasvava, houkutteleva ja vetovoimainen kunta, jonka **väestö- ja ikärakenne sekä muuttovetovoima tuo kuntaan muita myönteisiä kerrannaisvaikutuksia**. Asumis- ja rakentamis-dynamiikka tukee kasvua.
- Lempäälän työllisyys-, yritys- ja hyvinvointidynamiikka on kunnossa: työllisyysaste on korkea, yritystiheys kehyskunnaksi korkea ja aloittavien yritysten dynamiikka korkealla tasolla. Lisäksi väestön koulutustaso on korkea ja väestö on perustervettä. **Nämä vahvistavat Lempäälän suhteellista kasvu- ja kilpailuetua edelleen ajan kanssa.**
- **Sijainti** Tampereen kasvavalla ja laajenevalla kehysalueelle sekä **sujuvat yhteydet** kahdelle Suomen kahdelle suurimmalle työmarkkina-alueelle luovat mahdollisuuden suunnitelmalliselle, jatkuvalla ja hallitulla kasvulla

KEHITTÄMISKOHTEET

- **Lempäälän vahvuudet, profiili ja erottautumistekijät** suhteessa muihin Tampereen kaupunkiseudun ensimmäisen asteen kehyskuntiin on oltava kirkkaat ja terävät sekä asukas- että yritysnaökökulmasta, erityisesti suhteessa Kangasalaan, Pirkkalaan, Nokiaan ja Ylöjärvelle sekä vähäisemmässä määrin suhteessa Akaaseen ja Valkeakoskeen
- Lempäälän keskinäisriippuvuussuhde Tampereen kaupunkiin korostuu kaikessa, joka merkitsee valtavaa potentiaalia Lempäälän kannalta. **Avainkysymys on, miten Lempäälä käyttää hallitulla ja kestäväällä tavalla olemassa olevan potentiaalin.** Tulevan kehityksen ja kasvun kannalta avainasemassa on tulomuuttovirtojen jatkuminen Tampereelta muuttoliikkeen kannalta kriittisistä avainryhmistä eli ennen muuta 25-44-vuotiaista nuorista aikuisista ja lapsiperheistä.
- **Lempäälän veto- ja pitovoimatekijöiden kohderyhmäkohtainen määrittely** sekä alueelle tulevien että alueella asuvien näkökulmasta

KOKOAVAT NOSTOT 1 (3)

1

VÄESTÖ- JA VETOVOIMADYNAMIIKKA: Väestö kasvoi joka kuudennessa kunnassa koko maassa vuosina 2018-2020. Lempäälän väestö kasvoi 622 henkilöllä (+2,7%). Lempäälän väestön ennakoidaan kasvavan noin 1 100 henkilöllä (+4,8%) vuoteen 2030 mennessä. Työlliset ovat yksi muuttoliikkeen avainryhmistä. Työllisistä sai muuttovoittoa keskimäärin joka neljäs kunta vuosina 2015-2018. Lempäälä sai tästä avainryhmästä +461 henkilöä muuttovoittoa, josta tulee useita muita myönteisiä kerrannaisvaikutuksia. Lempäälän väestöllinen huoltosuhde ylitti koko maan keskiarvon lasten suuren määrän ansiosta muiden verrokkikuntien tavoin. Lempäälän väestö- ja ikärakenne on tyypillinen hyvinvoiville kehyskunnille, jossa on paljon työikäisiä ja lapsia, mutta toistaiseksi vähän iäkkäitä.

2

TYÖLLISYYS- JA YRITTÄJYYSDYNAMIIKKA: Analyysin verrokkikuntien työllisyysaste oli selvästi korkeampi kuin keskimäärin koko maassa (vaihteluväli oli 71,5 ja 81,1 prosentin välillä). Lempäälän työllisyysaste oli 78,1 prosenttia vuoden 2019 lopussa. Tämä ilmenee myös kilpailukykyisenä taloudellisena huoltosuhteena eli ei-työllisten ja työllisten välisessä suhteessa. Lempäälässä oli 124 ei-työllistä 100 työllistä kohden. Lempäälän taloudellinen huoltosuhde on kohentunut joka vuosi vuodesta 2015 alkaen. Yritystiheys oli keskimäärin noin 70 yritystä tuhatta asukasta kohden koko maassa. Aloittaneiden yritysten yritysdynamiikassa oli suuret alueelliset erot. Lempäälässä aloitti verrokkikunnista kuudenneksi eniten uusia yrityksiä suhteessa väestöpohjaan vuosina 2018-2020.

3

ASUMIS- JA RAKENTAMISDYNAMIIKKA: Alueelliset erot asuntotuotannon dynamiikassa olivat suuret. Lempäälään valmistui yhteensä 836 asuntoa vuosina 2017-2019, joka oli toiseksi eniten verrokkikunnista. Lempäälän valmistuneiden asuntojen määrä kasvoi yhtäjaksoisesti vuodesta 2015 alkaen. Lempäälän vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat keskimäärin noin 1 931 euroa neliötä kohden. Lempäälän vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat tasaisella uralla viisivuotisjaksona 2015-2019. Lempäälässä tehtiin verrokkikunnista vasta kahdeksanneksi eniten asunto-kauppoja suhteessa väestöpohjaan vuosina 2017-2019.

KOKOAVAT NOSTOT 2 (3)

4

TALOUS- JA TULODYNAMIIKKA: Lempäälän verotettavat tulot olivat noin 4 100 euroa asukasta kohden vuonna 2019 eli keskitasoa verrokkikuntien osalta. Kuntakonsernien lainakannassa oli jopa 27 kertaiset erot kuntien ääripäiden eli Kosken (590 €/as.) ja Kajaanin (16 322 €/as.) välillä. Lempäälän kuntakonsernin velat olivat noin 6 500 euroa asukasta kohden, jotka olivat korkeimmat verrokkikuntien joukossa. Kuntakonserniin kertynyt ylijäämä oli positiivinen 250 kunnassa ja alijäämäinen 61 kunnassa vuoden 2019 lopussa. Lempäälän kuntakonsernin ylijäämä oli hieman alle 600 euroa vuoden 2019 lopussa, joka oli kuudenneksi korkein verrokkien joukossa. Lempäälän tuloveroprosentti 20,5 oli verrokkikuntien keskitasoa.

5

HYVINVOINTIDYNAMIIKKA: Lempäälän koulutustasoindeksi oli 433 ja kolmanneksi korkein verrokkikunnista. Lempäälän työttömyysaste oli 8,7 prosenttia, joka oli selvästi alempi kuin mediaanikunnassa ja viidenneksi alhaisin verrokkikunnista. Aikuisväestöstä toimeentulotukea sai 6,8 prosenttia mediaanikunnassa vuonna 2019. Lempäälässä aikuisväestöstä sai toimeentulotukea 7,2 prosenttia väestöstä, joka oli kolmanneksi korkein osuus verrokkien joukossa. Lempäälän sairastavuusindeksi 94,7 jäi selvästi alle koko maan keskiarvon (100) ja mediaanikunnan (108,3).

KOKOAVAT NOSTOT 2 (3)

6

LEMPÄÄLÄN POSITIO TAMPEREEN KAUPUNKISEUDULLA: Tampereen kaupunkiseudun kehyskunnat ovat Orivettä ja Vesilahtea lukuun ottamatta kaikilla elinvoimaan, kasvuun, kilpailukykyyn ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvillä tunnusluvuilla koko maan kuntien parhaimmistoa. Lempäälän ja muiden kehyskuntien keskinäisriippuvuus- ja vuorovaikutussuhde suhteessa Tampereen kaupunkiin korostuu kaikessa, mutta erityisesti alueiden sisäisissä muutto-, työssäkäynti-, asiointi- ja muissa liikkumisvirroissa. Lempäälä on väestönkasvun ja vetovoiman mittarien osalta Nokian ja Kangasalan ohella kaupunkiseudun kärkijoukkoa. Lempäälän yritysdynamiikka on seudun paras aloittavien yritysten määrässä ja yritystiheydessä toiseksi paras Ylöjärven jälkeen. Työllisyysdynamiikan mittarit ovat myös kaupunkiseudun parhaimmistoa. Lempäälän asuntodynamiikka on myös kunnossa, sillä kunnassa valmistui eniten asuntoja suhteessa väestöpohjaan. Lempäälän kannalta hyvä signaali haluttavuudesta on se, että vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat toiseksi korkeimmat Pirkkalan jälkeen. Tehtyjen asuntokauppojen määrä oli alhaisempi kuin Pirkkalassa, Kangasalalla, Nokialla ja Ylöjärvellä, jonka voi tulkita kertovan asukasviihtyvyydestä. Lempäälän verotettavat tulot asukasta kohden olivat kaupunkiseudun toiseksi korkeimmat Pirkkalan jälkeen. Lempäälän kuntakonsernin lainamäärä oli selvästi muita kaupunkiseudun kuntia korkeampi. Tuloveroprosentti oli seudun kilpailukykyisin yhdessä Pirkkalan ja Ylöjärven kanssa. Lempäälän yli 20-vuotiaan väestön koulutustasoindeksi oli toiseksi korkein Pirkkalan jälkeen. Työttömyysaste oli myös toiseksi alhaisin Pirkkalan jälkeen. Lempäälän sairastavuusindeksi oli koko maan keskitasoa selvästi parempi, mutta jäi Tampereen kaupunkiseudun keskitasolle. Toimeentulotukea saavien osuus oli toiseksi korkein Nokian jälkeen. **KAIKKIEN TEEMOJEN JA MUUTTUIJEN YHTEENVETONA VOI TODETAA, ETTÄ LEMPÄÄLÄ KUULUU SEKÄ KAIKKIEN KUNTIEN PARHAIMMISTOON ETTÄ TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNTIEN PARHAIMMISTOON. LEMPÄÄLÄN KANNALTA PARHAIMMAT VERTAILUKEHITTÄMISEN KOHTEET TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN SISÄLLÄ OVAT PIRKKALA JA KANGASALA.**

KIITOS!